

3. חסד ה' מלאה הארץ

בפתח

שכבה בוגרת

הרציונאל

שורש מצוות החסד הוא ללכת בדרכי ה' ובהנהגותיו. בגמרא בסוטה (י"ד, ע"א) שנינו: "מאי דכתיב: אחרי ה' אלוקיכם תלכו? וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והלא כבר נאמר: כי ה' אלקיך אש אוכלת הוא! אלא להלך אחר מידותיו של הקב"ה. מה הוא מלביש ערומים, דכתיב: "וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹקִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם" (בראשית ג', כ"א), אף אתה הלבש ערומים. הקב"ה ביקר חולים, דכתיב: "וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא" (בראשית י"ח, א'), אף אתה בקר חולים. הקב"ה ניחם אבלים, דכתיב: "וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם, וַיְבָרֶךְ אֱלֹקִים אֶת יִצְחָק בְּנוֹ" (בראשית כ"ה, י"א), אף אתה נחם אבלים. הקב"ה קבר מתים, דכתיב: "וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגֵיא" (דברים ל"ד, ו'), אף אתה קבור מתים".

בריאית העולם על ידי הקב"ה היא נתינה מוחלטת, כלומר נתינה ללא קבלת תמורה, שהרי הקב"ה אינו חסר דבר ולכן כל השפע המושפע על העולם הוא בחינת חסד של אמת.

לפיכך יש הרואים דווקא בתכונה הזאת, של חסד אמיתי ונתינה שלא לשם תמורה, את התכונה הפנימית ביותר באדם, ועליה נאמר שהאדם נברא בצלם אלוהים. כשם שהקב"ה נותן ומשפיע על העולם בחסדיו ללא שום תמורה, כך נטע תכונה זו כצלמו בדמותו באדם. ולכן אדם הנותן וגומל חסדים הוא החי ואילו המקבל ואינו נותן הוא בבחינת מת.

כותב הרב דסלר בספרו "מכתב מאליהו" (חלק א' עמוד 32): "כאשר ברא האלוהים את האדם עשהו לנותן ונוטל. כוח הנתינה הוא כוח עליון ממידות יוצר הכול ב"ה, שהוא מרחם ומטיב ונותן מבלי קבל דבר בתמורה וככה עשה את האדם, ככתוב: "כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם" (בראשית ט', ו'). השמחה שחש האדם הנותן מקורה בהוצאה מהכוח אל הפועל. תכונות אלו טבע הקב"ה בנו. מלבד זאת ההליכה בדרכי הקב"ה מביאה את האדם לקרבת אלוהים. קרבת אלוהים היא השמחה היותר גדולה כדברי דוד המלך "וַאֲנִי קִרְבֹּת אֱלֹקִים לִי טוֹב" (תהילים ע"ג, כ"ח).

בשיעור זה נתבונן בחסדי ה' המקיפים אותנו ונלמד כי אנו מצווים ללכת בדרכיו ולגמול חסד עם הזולת. כמו כן נעסוק בשמחה שחש הנותן המוציא מהכוח אל הפועל את צלם אלוהים שבו ומתוך כך מתקרב אל בוראו.

המטרות

- התלמידים ילמדו על השמחה הבאה בעקבות עשיית חסד.
- התלמידים יתבוננו על חסדי ה' המקיפים אותנו.
- התלמידים ילמדו כי עלינו ללכת בדרכי ה' ולעשות חסד.

מבנה השיעור

- פתיחה: האם אני מוזהר? (מליאה)

חסד ונתינה, שכבה בוגרת,
שיעור 3 – בפתח – חסד ה' מלאה הארץ
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

- שלב א': מדוע אני שמח כשאני עושה חסד? (זוגות + מליאה)
- שלב ב': חסדי ה', שרשור תגובות (עבודה יחידנית + מליאה)
- סיכום: הכנת פלקט חסדי ה' (מליאה)

ההכנות הנדרשות

- יש לצלם את הקטע "האם אני מוזר?" (נספח 1) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש לצלם את הדף "מדוע אני שמח כשאני עושה חסד?" (נספח 2) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש לצלם דף שרשור תגובות (נספח 3) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש להכין את פלקט "חסדי ה'" (נספח 4) כמספר תלמידי הכיתה.

מהלך השיעור

פתיחה: האם אני מוזר? (מליאה)

- נחלק את הקטע "האם אני מוזר?" (נספח 1) ונקרא עם התלמידים.
- נחזור על שאלתו של אריק: בדוגמאות שאריק הביא הוא נתן משהו למישהו ובמקום להרגיש חסר הוא הרגיש שמחה. אריק שואל מדוע אנו מרגישים שמחה כשאנו עושים חסד.
- נבקש לכתוב תגובה לשאלתו של אריק (נספח 1 למטה).
- נאזין לתשובות (תשובות אפשריות: אתה שמח כי שימחת מישהו אחר, יש לך סיפוק כי מישהו נעזר בך והרגשת נחוץ).

שלב א': מדוע אני שמח כשאני עושה חסד? (זוגות + מליאה)

- נספר כי כעבור מספר ימים נכנס אריק לאתר "ילדים שואלים ילדים" כדי לחפש תשובה לשאלתו. הוא מצא עשרות תגובות. ילדים כתבו שגם הם מרגישים שמחה כשהם נותנים. אחרים סיפרו על מעשה חסד שעשו ועוד תגובות.
- נחלק דף: "מדוע אני שמח כשאני עושה חסד?" (נספח 2). נבקש לקרוא אותו ולענות בזוגות על המשימה.
- נסביר כי תשובתו של דביר לקוחה מדברי הרמב"ם שכתב על המצווה "והלכת בדרכיו" (של הקב"ה): "... הוא שציונו להידמות בו יתעלה כפי היכולת... מה הקב"ה נקרא חנון אף אתה הייה חנון. מה הקב"ה נקרא רחום אף אתה הייה רחום. מה הקב"ה נקרא חסיד אף אתה הייה חסיד" (על פי סופרים, ג', י"ז).
- נסביר שכדי ללמוד לעשות חסד אנו צריכים להתבונן בחסדי ה'. ככל שנעמיק בחסדי ה' נוכל ללמוד מדרכיו.

שלב ב': חסדי ה', שרשור תגובות (עבודה יחידנית + מליאה)

- נחלק דף שרשור תגובות (נספח 3) ונבקש להוסיף תגובה במקום המתאים.

3

חסד ונתינה, שכבה בוגרת,
שיעור 3 – בפתח – חסד ה' מלאה הארץ
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

סיכום: הכנת פלקט חסדי ה' (מליאה)

- נתלה בסביבת הלמידה את הפלקט "חסדי ה'" (נספח 4). נבקש מכל תלמיד לשתף בתגובות ולתלות את התגובות בזה אחר זה במקום המיועד בטבלה.

שנה ג' אהבה,
חסד ונתינה בשילוב אחריות ונתינה

באתר האינטרנט "ילדים שואלים ילדים" נשאלה השאלה הבאה:

+

×

forum.asp?forum_id=21578/

ברוך הבא לפורום "ילדים שואלים ילדים", הנך מוזמן להצטרף

דף הבית << פורום ילדים שואלים ילדים

חפש הודעות

|| תיאור הפורום || הודעת המנהל || חוקי הפורום || בהנהלת:

הוסף הודעה לפורום

Dec 06, 2010 | 15:58

● שלום, שמי אריק (שם בדוי) ואני בן 10.

יש לי שאלה שמטרידה אותי זמן רב ואני מקווה שתוכלו לענות לי.
 כדי להסביר את השאלה אני צריך לתת כמה דוגמאות:
 1. אתמול ביקש ממני חבר ללמד אותו למבחן. הסכמתי ולמדנו יחד כמעט 5 שעות רצופות. זה בכלל לא היה קל, החבר התקשה להבין את החומר ואני ניסיתי להסביר לו בסבלנות. בסוף הגיע הלילה והלכתי הביתה. הספקתי לעבור בקושי על חצי מהחומר ונשארתי ער עוד שעות כדי לסיים ללמוד למבחן. מה שמוזר הוא שלא הרגשתי כעס או עצב כפי שחששתי. להיפך, הייתה לי הרגשה טובה מאוד והייתי שמח.
 2. יצאתי עם הכיתה לטיול. כל אחד הביא איתו את הציוד הדרוש לטיול ובנוסף שקית מלאה בממתקים ובחטיפים. חברי גדי שכח את שקית הממתקים שלו בבית והיה ממש עצוב, אמרתי לו שלא ידאג ושנחלוק יחד את הממתקים שלי. גדי אכל מהממתקים שלי, ואני אכלתי הרבה פחות ממה שרציתי. מה שמוזר הוא שלא התעצבתי מזה. להיפך, היה לי טוב על הלב.
 השאלה: איך יכול להיות שאני מרגיש טוב דווקא ממקרים שאני מפסיד משהו?
 את הזמן שלי, או את הממתקים? האם גם לכם זה קורה או שרק אני מוזר כזה?
 בבקשה תענו לי מהר.

אריק אפרת תקווה

+

×

forum.asp?forum_id=21578/

ברוך הבא לפורום "ילדים שואלים ילדים", הנך מוזמן להצטרף
דף הבית >> פורום ילדים שואלים ילדים

חפש הודעות

|| תיאור הפורום || הודעת המנהל/ת || חוקי הפורום || בהנהלת:

הוסף הודעה לפורום

Dec 06, 2010 | 15:58

● שלום, שמי אריק (שם בדוי) ואני בן 10.

Dec 06, 2010 | 16:30

● אריק היקר שלום,

ה' ברא אותנו, בני האדם, באופן מיוחד מאוד.
בספר בראשית (פרק א', כ"ו-כ"ז) כתוב שה' ברא את האדם בצלם אלוקים.
כלומר יש לנו תכונות שדומות לתכונות של ה'. אנו רק צריכים להתאמץ כדי לגלות את התכונות האלו.
ה' גומל חסד וכך גם אנו צריכים לגמול חסד. ה' רחמן וכך גם אנו מצווים להיות רחמנים.
ה' טוב ומטיב וכך גם אנו צריכים לעשות טוב זה לזה.
אנו מתבוננים בחסדי ה' ולומדים לעשות חסדים.
אדם שמתאמץ לעשות טובות וחסדים לזולת, נעשה יותר ויותר דומה לה' בתכונות שלו
וכך הוא מתקרב אל ה' (כמו ששני חברים שדומים זה לזה בתכונות שלהם, מרגישים קרובים זה לזה).
השמחה הכי גדולה היא להיות קרובים אל ה'.
בכל פעם שאתה עושה חסד אתה מתקרב לה' ולכן אתה שמח.

דביר כהן, בן 13 מנהריה

◀ מסר לכותב/ת ◀ קישור להודעה ◀ הדפסה ◀ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

קראו את תשובתו של דביר והסבירו: מדוע אני שמח כשאני עושה חסד?

|| תיאור הפורום || החצית המנהלית || חוקי הפורום || בהנהלת:

הוסף הודעה לפורום

Dec 06, 2010 | 15:58

● שלום, שמי אריק (שם בדוי) ואני בן 10.

Dec 06, 2010 | 16:30

● אריק היקר שלום,

Dec 06, 2010 | 16:40

● אהלן דביר,

אני מסכים עם כל מילה. ה' ממש רחמן ועושה חסד.
למשל, דודה שלי נפצעה בתאונת דרכים ודאגנו כל כך. היום היא בריאה לגמרי.

יוסי מחיפה

◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

Dec 06, 2010 | 16:51

● שלום יוסי,

אני חושב שלא צריך ללכת למקרים קיצוניים כדי להרגיש את חסדי ה'.
חסדי ה' זה שאתה קם כל בוקר, נושם, רואה ושומע...

אבנר מאקלן

◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

Dec 06, 2010 | 16:56

● אני חושבת שאבנר צודק. יש כל כך הרבה חסדים
שאנחנו לא מספיק שמים לב אליהם. למשל, נולדה לי אחות קטנה - זה חסד.

רונה מאנלינה

◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

Dec 06, 2010 | 18:00

● למגיב הראשון יוסי: אתה מזכיר לי חסד ענק שה' עשה לשכנה שלי.
לא היו לה ילדים 13 שנה, ואתמול היא ילדה תאומים. נכון מדהים?

◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

Dec 07, 2010 | 16:05

● מדהים! תחשוב על החסדים שה' עושה עם העובר ברחם. הוא קרוב לאימא שלו ונמצא
במקום מוגן ונעים ויש לו אוכל כמה שהוא צריך עד שהוא מספיק גדול. ממש חסדי ה'.

◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

Dec 07, 2010 | 16:23

● אני חושב שאם כבר מדברים על חסדים אז החסדים שה' עושה לעם
ישראל זה חבל על הזמן, כל הנסים שקרו במצרים, וגם בתקופה שלנו,
זה שחזרנו לארץ ישראל מהגלות וה' הקים לנו מדינה משלנו...

רון מירושלים

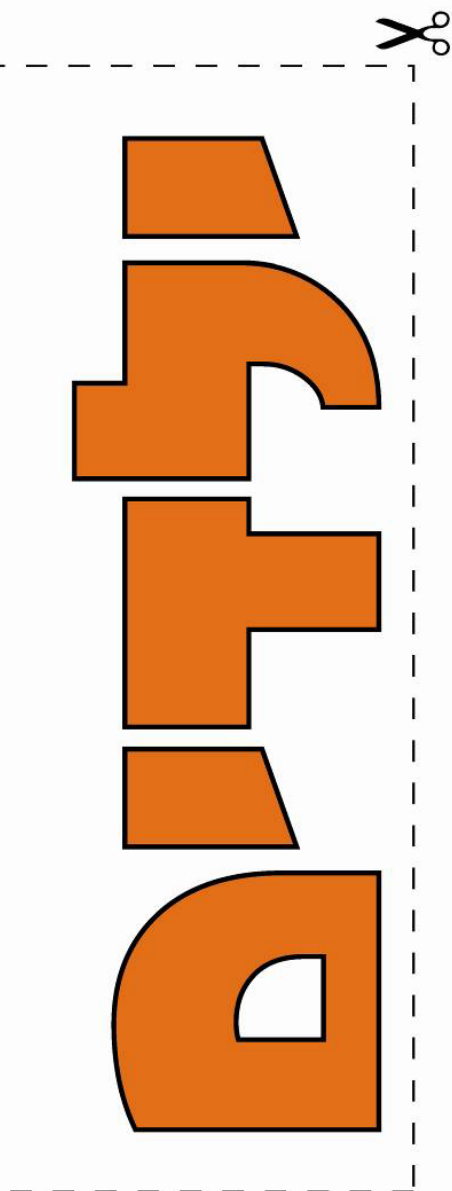
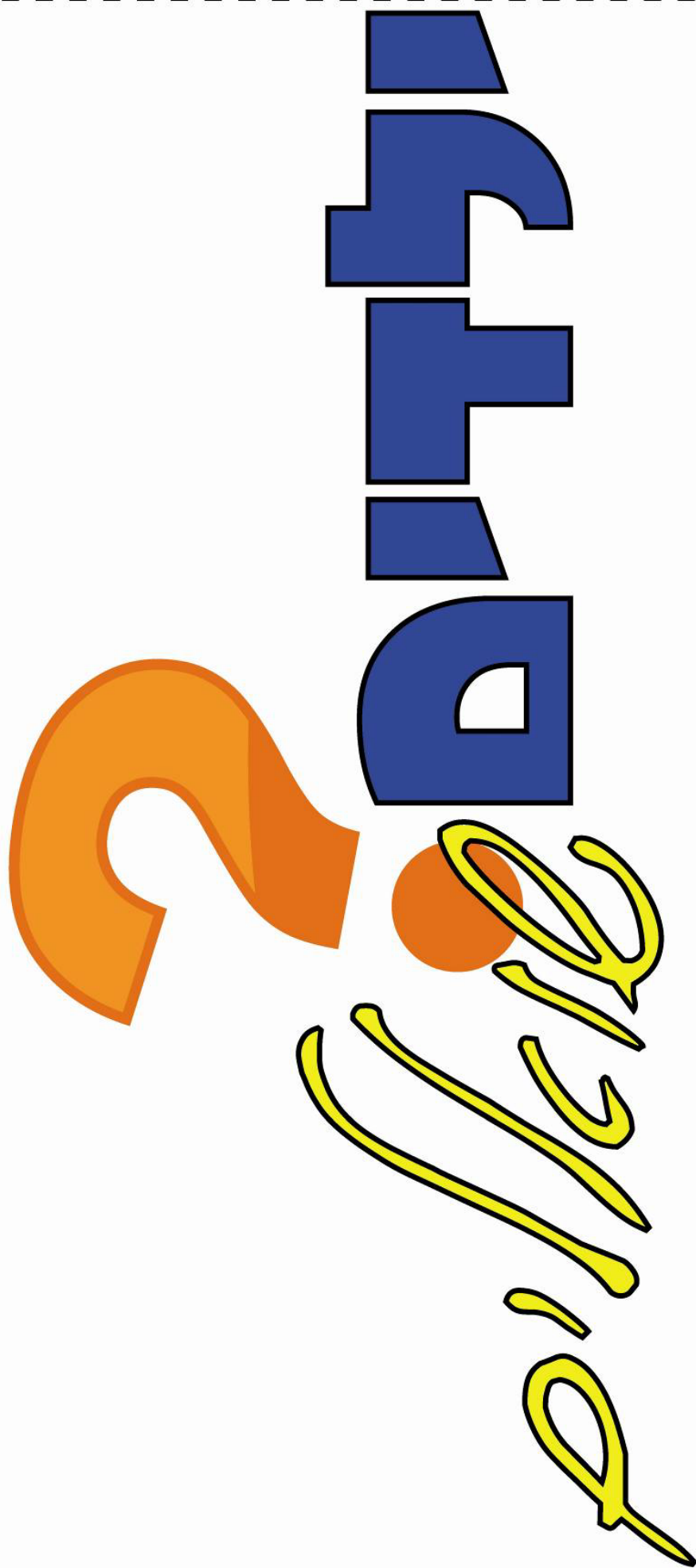
◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

Dec 07, 2010 | 16:23

◀ מסר לכותב/ת ▶ קישור להודעה ▶ הדפסה ▶ שלח לחבר/ה

כתוב תגובה

א
ס
ב
ו
ה

ר
ו
ש
א
ל